

ЦВЕТАН СЕВЕРСКИ

АКО ВСИЧКО СЕ ПОВТОРИ

chitanka.info

Отначало се показва шапката на Слънцето, после изникна перчемът му — розов и рошав като главата на сънлив малчуган. Накрая, излюпило се вече, то се усмихна като в най-хубавите земни утрини и се наведе да наплиска лицето си с роса. Но тук нямаше роса.

— Интересно — обади се Щурманът. — Слънцето изгрява от запад.

„Като тогава“ — помисли си Капитанът, а гласно рече:

— Тук посоките нямат това значение. По всичко изглежда, те са някаква разновидност на координатните... Впрочем, за какъв дявол сме се раздрънкали. Трябва да събудим „нашенците“. Спят и навярно сънуват приятни земни сънища.

— Един русоляв малчуган с лунички на лицето търкаше очи с юмручетата си и говореше насън. — Щурманът показва с ръце. — Чух само да казва: — Мамо, не искам масло... И-ии, толкова дебела филия...

— Погледни онова мургаво момиченце, което нарекоха Деница — каза Капитанът. — Не се разделя с куклата си и когато спи. Сигурен съм, че ако я поиска друго дете, ще я стисне и ще каже: „Няма, тя си е моя...“

— Също като на Земята — рече с болка Щурманът и се обърна встрани, натам, където беше кацнал звездолетът. Антените му бавно се движеха по азимута. А куполът му от това малко разстояние приличаше на земен глобус, от тези, дето учителите в час по география ги показват на учениците, като ги въртят с един пръст. Само че този глобус беше обгорен и на места потъмнял — следи от бурното начало.

... Тогава всичко се разви с фантастична скорост. Накъсан далечен вой на сирени се сля с боботенето на ракетните двигатели, с уплашените викове на децата и неописуемото тресене на Земята.

Натоварването беше голямо, почти като натоварването върху първите космонавти — нямаше дори микросекунди излишно време за набиране на началната скорост.

И изведнъж детският плач секна. Само едно общо „мамооо!“ увисна в камерата на пасажерите, макар че помещенията на съвременните звездолети бяха изолирани за безтегловността.

„Как да забравя разширените зеници на Щурмана, когато гледаше през подвижния илюминатор земните облаци, които ни гонеха, и трепереше от неизпитван страх. Щурманът, който бе летял

цели двадесет години между звездите на Галактиката, който бе срещал смъртта поне сто пъти и винаги бе успявал с умение, кураж и воля да се размине с нея.

Добре, че бях зает с управлението, иначе може би нямаше да издържа. Вълна, подобна на гравитационните, но с променящ се център, ни залюля встрани, за миг ни задържа — скоростта падна наполовина и после ни пусна, не пусна, а просто ни блъсна. Бяхме преминали в обсега на друга гравитация. Не гледах индикаторите, нито измервателните уреди. До тази минута всички стрелки и лъчеви линии играеха свободно и неопределено. Когато летенето ни мина в свободно космическо, нещо тупна встрани до мене. Обърнах се и видях Щурмана да лежи. Една глътка «антишок» го върна в действителността. Повярвайте ми, той се усмихваше.

Бяхме спасени...“

— Преди да ги събудим — каза Щурманът, — трябва да обмислим версията за причината на идването ни на тази планета.

— Безспорно. Само че ме тревожи тяхната любознателност. Концентратът за заличаване на паметта действа добре, но... — Капитанът не довърши.

— Да — промърмори Щурманът. — Трябва ни солидна версия. От опит зная, че по-трудно се лъжат децата: те всичко искат да научат. Започнеш ли да обясняваш, неусетно те оплитат с въпросите си и накрая разбираш, че всичко си им казал.

— Дали ще стигнат порциите „антишок“? Днес ще имаме тежък ден и ще са ни нужни най-малко по две на човек.

— Забрави, че преди това трябва да измислим версията.

Двамата бавно се отправиха към жълтата скала, която с долния си край ближеше всеки прилив на морето. Край вдлъбнатината ѝ, подобна на огромно седло, се спряха. Погледнаха назад към поляната, на която все още спяха децата, седнаха и започнаха да спорят.

* * *

„Парламентьорната група“ от няколко момчета приближаваше „огромното седло“ съвсем демонстративно. Щурманът се изправи.

— Странно — каза той, — идват като пратеници на противникова армия.

— Глупости, въздържай се! — смъмри го Капитанът. — Ти забрави за версията.

— Добро утро! — поздрави най-голямото момче и посочи на останалите къде да седнат.

— Защо не ни почакахте в лагера? — вместо поздрав запита Капитанът.

— Дявол да го вземе, защо ни смятате за хлапаци и цял час обмисляте глупави ходове, за да ни замажете очите? — иронично запита дългучът.

— Всяко момче трябва да се държи преди всичко възпитано — нервно го прекъсна Щурманът. — Какви са тези думи: „дявол да го вземе“ и откъде се взе този укор?

— Вие двамата по-добре знаете — промърмори едно малко на ръст момченце и се опита да скрие напирещите сълзи. — Къде е сега мама?...

— Ах, пак се разкисна, Снежко! Като на пролетно слънце — обърна се към него дългучът и направи опит да се засмее.

Нещо бодна Капитана и той за миг се почувствува отпаднал. Остър земен спомен, близък, просто вчерашен, нахлу в съзнанието му и го завладя. Напрегна волята си, за да се овладее и се върне в сложната обстановка, която беше задължен да направлява към хубав край.

— Не разбирам — реши да му помогне Щурманът — защо не спазвате десетото условие от правилника за космическите пътешествия?

— Пътешествия! — не изтрая дългучът. — Да бяхте казали дезертъорство, по-точно ще е!

Щурманът нищо не отговори, само си помисли, че тези думи не могат да бъдат на един хлапак.

— Ясно — проговори Капитанът. — Версията отпада. Ще трябва да свалим картите. — Той пое широко дъх, като че се задушаваше, и продължи: — Навярно сте нарушили още една точка от Правилника прочели сте бордовия дневник... Ясно, няма какво да крием повече. Жалко, напразно изразходвахме концентрацията за заличаване на паметта.

Капитанът замълча. Той искаше тези деца да израснат на планетата и продължат човешкия род без основния недъг на своите родители, на техните родители, на прародителите им и т.н. — мисълта за войната. Те не трябваше да знаят истинската причина за принудителното посещение на тази изоставена и запустяла планета. Трябваше да изличат от паметта си думата война.

— Странно — мислеше разбъркано той. — Какво ли са разбрали? В дневника бях писал: „Видях последното ято птици да изчезва пред очите ми като мастилени точки под попивателна. После... Помислих си за бебето на съседката, което може би в този момент се раждаше... През визатора видях как за част от секундата изгоря тревата на полигона, отстоящ на петстотин километра, и всичко наоколо се превърна в кафяв облак. Не почувствувах никакъв страх. Не знам защо си представих една картина от моето детство на село. Бе същата свежа утрин. Събуди ме дъхът на окосена трева. Станах тихо, влязох в нивата, набрах млечни мамули. Накладох огън и ги зарових в жарта. Те пукаха, миришеше на препечено брашно. Не съм сантиментален, но тогава почувствувах нещо много радостно и вълнуващо, което с нищо не можех да сравня. Усещането беше много живо: чувствувах се силен, сит, доволен, богат, мъдър — като човек, извън каноните на писаните правилници, учебници, омофилми и другите там земни средства за въздействие.

Изрових из пепелта мамулите и ги овъргалях между дланите си. Тяхната топлина се вля в жилите ми. Отхапах и замлясках звучно. Баба стоеше до мене и ме гледаше. Усмивката ѝ беше малко тъжна. Тя ми каза, че не сутрин, а вечер се пали огън и се пекаат мамули. Тогава те са сладки като бабини приказки. В същия миг ми хрумна, че животът на моята баба е привечер, а моят — утро. Не ѝ го казах...

Мисълта ми беше за това дребно и незначително човешко изживяване. Интересно беше, че за двадесет и пет години космически пътешествия, рискове, приключения си припомних незначителната картина на онази утрин, в която запалих един малък огън, опекох мамули и събудих с мириса им цялото поле..."

„Не знам какво още бях писал“ — продължи да мисли Капитанът.

Никой не нарушаваше тишината на тази планета. Само морето говореше нещо на брега.

„Бях писал още, че почувствувах далечните ядрени тътнежи като земетръс и тогава от запад изгря едно друго слънце. Страшно беше с две слънца! Инстинктът ми за съхранение подсказа: нашият космодрум е пълен с деца, дошли да разгледат ракетите! Подчиних се на тази мисъл и отлетях с тях, с петдесет деца, петдесет спасени човешки живота. Не са малко...“

— Как да ви го кажа? — проговори най-сетне Капитанът. — Нашата планета вече е бездна...

— Защо бездна? — изтръпна дългучът.

Капитанът разроши с пръстите на едната си ръка перчема му, после го прегърна. Не каза нищо.

Децата видяха как едно изкривено до болка лице се мъчи да изглежда капитанско и в този миг се почувствуваха мъже. Разбраха: от тяхната Земя бяха останали двайсет бъдещи мъже и още приблизително толкова бъдещи жени... И нищо, че знаят истината, нищо, че са запомнили думата война. Те трябваше да продължат човешкия живот по-мъдро. Тази пуста планета след време ще стане прекрасна градина, красива и вълшебна като в приказките. Тогава на нея ще живеят милиони хора, всеки ден ще се раждат хиляди розови бебета, децата ще се люлеят на дървени кончета и ще се чудят защо този технически прогрес е запазил толкова века дървените кончета; всяка година зрелостници ще напускат училищата и ще правят незапомнени абитуриентски балове...

— И така — Капитанът се изправи. — Щурмане, събери пасажерите. Започва ден първи.

Отправиха се към мравуняка от деца, който кръжеше около звездолета като край майка. Куполът отгоре блестеше на Слънцето и удивително приличаше на географски глобус, като онези, които учителите на Земята обичаха да показват на учениците си и да ги въртят с един пръст. Само че този беше обгорен и на места потъмнял — следи от бурно начало.

* * *

— Господа — прозвуча с ясна дикция гласът на Секретаря на ООН. — За днес филмът-лекция завърши.

Персовизорите бяха изключени и вълна от шумно ежедневие върна отново към действителността представителите на великите сили.

Навън предобедното слънце щедро раздаваше шепи радост, забързани минувачи гонеха поредната си цел, като музика се люлееха детските колички, а в близката градинка малки деца правеха замъци от пясък... Всички бяха заети, та не забелязваха как Земята тихо и мъдро пазеше равновесието.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 5 от 1971 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.